

TLAČOVÁ SPRÁVA

6. mája 2013

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach už vlastní 1,3 hektára pozemkov nevyhnutných pre chod jej Botanickej záhrady

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je už vlastníkom cca 1,3 hektára pozemkov, ktoré využíva jej Botanická záhrada a donedávna patrili Rádu Dominikánov. Kúpna zmluva s Rádom Dominikánov bola uzatvorená 15. marca 2013, pričom UPJŠ v Košiciach získala pozemky s rozlohou 12 810 m² za sumu 615 392,40 Eur, ktoré jej na tento účel prideliло pred časom Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Následne správa katastra Košice povolila vklad vlastníckeho práva a univerzita už má k uvedeným pozemkom list vlastníctva.

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa rozprestiera na ploche 30 hektárov a spomínaných cca poldruha hektára pozemkov je pre jej činnosť kľúčových, pretože sa na nich nachádzajú dôležité pracoviská, v ktorých prebieha hospodárska činnosť. Ide o rôzne pestovateľské zariadenia (*pareniská, pestovateľskú škôlku a studené skleníky na uchovávanie a pestovanie rastlín*) a tiež pracovné priestory pre záhradníkov a sklady mechanizmov a materiálu, napríklad hnojív či prípravkov na chemickú ochranu rastlín. Nachádzajú sa na nich aj inžinierske siete, teda rozvody elektrickej energie, kanalizácia, prívod vody zo studne, preto by strata tohto územia vážne narušila činnosť botanickej záhrady, ktorá má najväčšiu rozlohu expozičných skleníkov (3500 m²) spomedzi všetkých botanických záhrad v SR. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach preto začiatkom januára tohto roka požiadala Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR o dotáciu na odkúpenie týchto kľúčových pozemkov, ktoré žiadosť odsúhlasilo.

„Oceňujeme postup ministerstva, čo nám umožnilo odkúpiť kľúčové pozemky pre našu botanickej záhradu, ktorú navštívi ročne do 50-tisíc návštevníkov a veľký význam má aj pre výučbu študentov našej prírodovedeckej fakulty. Rádu Dominikánov patria aj niektoré ďalšie pozemky v areáli botanickej záhrady, ktoré máme záujem riešiť dlhodobým prenájmom, sú teda predmetom ďalších rokovanií,“ konštatuje rektor UPJŠ v Košiciach prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

Má najväčšiu plochu skleníkov spomedzi slovenských botanických záhrad a pýši sa tiež najvyšším skleníkom (13,5-metra vysokým) a niekoľkými najväčšími skleníkmi spomedzi botanických záhrad v SR. Má najväčšiu zbierku kaktusov v Slovenskej republike a najširšiu škálu tropických a subtropických rastlín, ktorých eviduje vyše 4000 druhov.

Botanická záhrada bola založená v máji 1950 v areáli bývalého Komenského ústavu na Komenského ulici (*dnešný areál Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie*). V tom čase mala rozlohu 3 hektáre, čo však nepostačovalo na jej plánovanú činnosť, preto sa vybrala pre novú záhradu plocha pod Rosaliou v Mestskej časti Košice Sever, ktorá bola neskôr rozšírená aj na územie Červeného brehu po baňu na Bankove.

V roku 1958 sa dal do užívania expozičný skleník, ktorý bol na vtedajšiu dobu jeden z najväčších v strednej Európe. Následne sa dobudovali expozičné zbierky tropickej a subtropickej vegetácie a viackrát sa prebudovávala expozícia dekoratívnej flóry a udržiavala sa dendrologická zbierka v lesoparkovej časti. Po roku 1989 došlo k rozšíreniu zasklenej plochy vybudovaním nových ôsmich skleníkov. Z nich sú štyri zaradené do komplexu expozičných skleníkov s vykurovaním a štyri súv hospodárskej časti využívané ako pestovateľské skleníky.

V posledných rokoch sa realizuje rozsiahla rekonštrukcia expozičných skleníkov. Realizovala sa tiež výstavba steny s umiestnením akvárií vo vstupnej hale a začala generálna prestavba dekoratívnej plochy pred skleníkmi. Prebudované a rozšírené boli expozičné zbierky v skleníkoch na oddelení tropickej a subtropickej vegetácie, ktoré v súčasnosti predstavujú jedinečnú zbierku a ťažko hľadať porovnateľnú expozíciu. Rekonštrukcia v najbližšom období čaká aj najväčší skleník botanickej záhrady, ktorý je najväčším v SR.

V súčasnosti sa botanická záhrada rozprestiera na ploche 30 hektárov. V jej areáli sú v teplých expozičných skleníkoch s rozlohou 3500 m² expozície tropickej a subtropickej vegetácie. Na ploche štyroch hektárov sa nachádza expozícia dekoratívnej flóry a 4 áre zaberá genofondová zbierka autochtonných taxónov vyšších rastlín. Na ploche 24 ha sa rozprestiera lesná časť záhrady, ktorá pozostáva z lesných celkov pôvodných fytocenóz nadväzujúcich na lesné spoločenstvá geomorfologických celkov Bankova a Čermel'ského údolia. Na zostávajúcom území je umiestnená hospodárska časť botanickej záhrady a objekty UPJŠ.

Súčasťou botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach je Herbár a Thaiszová knižnica. Od roku 1990 vydáva vedecké periodikum THAISZIA, Journal of botany. V posledných rokoch zorganizovala niekoľko medzinárodných vedeckých konferencií, v súčasnosti rieši viaceré grantové a vedecko-technické projekty a začala tiež tradíciu výstav spojených s predajom, klubovú činnosť (kluby Bonsai, Kaktus, Gladiola, Citrus) a podobne.

Svoju činnosť sústreďuje botanická záhrada popri kultúrno-spoločenskej oblasti aj na edukáciu a výskum. V *edukačnej činnosti* vytvára podmienky pre laboratórne cvičenia a na požiadanie zabezpečuje výučbu na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ vo vedných odboroch geobotanika, ekológia rastlín, ochrana životného prostredia a terénne exkurzie. V spolupráci s Centrom voľného času sa aktívne podieľa na zabezpečovaní súťaží ako sú Biologická olympiáda, Poznaj a chráň či Stredoškolská odborná činnosť. *Vedecký výskum* je zameraný na štúdium biológie ohrozených druhov vyšších rastlín východného Slovenska, synantropizáciu vegetácie, invázie rastlín, šľachtenie dekoratívnych kultivarov a patologických problémov drevín v zmenených podmienkach prostredia.

POZNÁMKA: Túto tlačovú správu nájdete na: www.upjs.sk

RNDr. Jaroslava Oravcová
hovorkyňa